

Kultuuri- ja spordivaldkond

HETKEOLUKORD

kultuurikeskused, rahvamajad, vabaajakeskused, raamatukogud ja spordirajatised

Kultuurikeskused, rahvamajad, vabaajakeskused

Asutus	Muu	Juriidiline vorm	Töötajate arv	KOV
Valga kultuuri- ja huvialakeskus	Töötab nii kultuurikeskusena kui ka huvikoolina (huviringe kokku 16 – lapsi 220). Kõik kultuuriüritused on kas nende korraldada või korraldatakse nende kaasabil. Seal tegutsevad ka kultuurivaldkonna MTÜ-d ja nemad saavad ka neid ruume tasuta kasutada. Lisaks veel ka kino Säde. Otsitakse lahendusi (ruume) selleks, kuhu ümber paigutada selliste MTÜ-de tegevus, kellel on tegevuseks vaja lihtsalt ruume, mitte kõiki KHK võimalusi. Hoone vajab kiiremas korras remonti (11 000 €), et teha see nõuetele vastavaks.	Allasutus	Töötajaid 15; põhi-kohaga ringijuhte 5; osalise tööajaga 7.	Valga linn
Karula valla kultuuri- ja huvialakeskus	Maja avatud kõigil päevadel; ringid esmaspäevast reedeni. Näidatakse ka kino. Ringid on kultuurikeskuse all, MTÜ korraldab projektide toel koolitusi – peamiselt kunsti- ja käsitöölased, aga ka koolitused lapsevanematele ning keeleõpe. Majas töötab 8 ringi (esmaspäevast reedeni), nädalavahetustel toimuvad erinevad sündmused kogu valla rahvale. Näidatakse ka kino. Majas tegutseb MTÜ Lüllemäe Rahvaõpistu, millel on sõlmitud Karula vallaga ruumide kasutamise leping. MTÜ korraldab projektide toel koolitusi – peamiselt kunsti- ja käsitöölased, aga ka koolitused lapsevanematele, MTÜ-dele (projektide kirjutamine jms), ettevõtlus ning keeleõpe.		Kaks töötajat ning 8 ringijuhti	Karula vald
Sangaste seltsimaja	Rahvatants ja jooga.		Juhataja	Sangaste vald

Hargla Maakultuurimaja	<p>Asub vanas kõrtsihoones. Tegeleb kogu valla kultuurieluga. Hoone on mälestis, mis seab omad tingimused ja piirangud. Probleemid ka sellega, et mälestis on kaasomandis. Remondivajadus on suur, kuid seni pole suudetud lahendusi leida (kaasomandi probleem). Noortekeskus tegutseb samas majas.</p> <p>Vana-Võrumaa kultuuripool peab säilima ka pärast ühinemist.</p> <p>Tegutseb ka Hargla Maanaiste Klubi ja nemad on enda seast vabatahtliku juhiks leidnud. Lisaks on majad ka jõusaali ruum ning seal osutatakse ka pesupesemisteenust.</p>	Hallatav asutus.	Juhataja, noorsootöötaja, kütja, koristaja ning kaks ringijuhti. Juhataja ja noorsootöötaja juhivad ka ringe.	Taheva vald
Koikküla külakeskus	Asub endises koolihoones. Saal, jõusaal, piljardid jne. Palju vaba aja veetmise võimalusi.			Taheva vald
Tsirguliina rahvamaja	Tõlliste valla kultuurikeskus. Noortekeskus teisel korrusel. Teisel korrusel olemas ka tehnikaga bändiruum ning kangastelgede tuba, kuid need on hetkel kasutuseta.	Hallatav asutus.	Juhataja ja perenaine.	Tõlliste vald
Sooru rahvamaja	Raamatukogu teisel korrusel. Leping MTÜ Sooru Arendusega. Vald maksab halduskulud. Hetkel arutlusel ja koostamisel uus leping.	Antud tasuta kasutusse MTÜ-le.	0	Tõlliste vald
Laatre vabaajakeskus	Raamatukogu samas majas		Juhataja	Tõlliste vald
Õru kultuurikeskus	Kooliga samas majas. Toimivad kolm huviringi täiskasvanutele ja ringijuhtide juhendamistasud tasub KOV Maja kasutavad tasuta. Kaks suuremat üritust – jõulupidu ja jaanipäev.		0	Õru vald

Valga: Allaasutusi on Valgas hariduse- ja kultuurivaldkonnas 14: sinna kuuluvad ka haridusasutused. Oluline on silmas pidada, et Valga-Valka tegutseb kaksiklinnaga ning kogu asjaajamine (sh kultuuriüritused) toimub koostöös Valkaga. Kultuurialaseid MTÜsid tegutseb kokku 24 (kokku 503 osalejat). Eraldi käsitleme Studioid Joy, kuna seal toimub õppetöö tunniplaani alusel ja neil on erinevad huviringid ja nad omavad õppekavasid. Osalejaid hetkel 70 ringis. Kultuurialaste mittetulundusühingute rahastamine: 2016. aasta eelarves on 66 500 eurot. Toetust saavad taotlema kultuurialased mittetulundusühingud. Toetus jaguneb: 1) Osaline dotatsioon aasta tegevustoetuseks 24 mittetulundusühingutele 13 910 eurot. Tegevustoetuste taotluste esitamise tähtaeg on 1. november; 2) Õppetöö tunniplaani alusel, finantseerime ainult

pedagoogide palgafondi summas 28 650 eurot. Aluseks võetud Valga kultuuri- ja huvialakeskuse huviringi pedagoogi tunnihinnet. 3) Veel on võimalik kultuurialastel mittetulundusühingutel taotleda ühekordsete kultuuriprojektide toetust 4 korda aastas: 20. veebruar, 20. mai, 20. august ja 20. november ühekordsete projektide toetust. Aastas jaotab vastav komisjon ühekordsete projektide toetuseks 23 940 eurot.

Taheva: MTÜ-sid kokku umbes kümme ning nendega saab ürituste korraldamisel arvestada. On külapäevade traditsioon, kus panustavad palju just vabatahtlikud. *Raamatukogude ja kultuurimaja juures on ka pesu pesemise punktid (Taheva valla inimestele äärmisel vajalikud), mis paneb neid ka rohkem kultuurimajas ja raamatukogus käima samal ajal.*

Tõlliste: Kultuurieluga tegeleb ka MTÜ Joude – väiksemad projektid, käsitöö, koolitused, traditsioonilise Tsirguturu korraldamine.

Õru: Kaks MTÜ-d Lotamõisa Arendus ja Epre Arendus, kes vahelduva eduga mitmekesistavad Õru piirkonnas kultuurielu läbi erinevate projektide ja ka kohaliku omavalitsuse toel.

Raamatukogud

Asutus	Muu	Töötajate arv	KOV
Valga keskraamatukogu	Tegeleb maakondliku koordineerimisega (2 inimest). Eraldi osakonnad täiskasvanutele ja lastele. Arvutid tasuta kasutamiseks. Hoonel on väga suur remondivajadus (keldris on vesi sees) – umbes miljon eurot. Lisaks ka ränduri raamatukogu jaamahoones. Raamatukogu väli-kogumiskast toimib hästi. Koolitus-klassid on olemas ja kasutuses. Laupäeviti tegeleb vabatahtlik lastehoiuga. Annavad välja ka August Gailiti nimelist preemiat.	Põhikohaga 17, osalise tööajaga 2.	Valga linn
Hargla raamatukogu	Hetkel kortermajas, aga kui leiaks ruumid, koliks koolimajja. Kasutamiseks olemas arvutid + wifi.	1 – kahel päeval nädalas tegeleb kooli raamatukoguga.	Taheva vald
Kaagjärve raamatukogu	Kortermajas. Raamatukoguhoidja tegeleb ka lastega (tähtpäevade tähistamine jne).	1	Karula vald
Keeni raamatukogu	Hetkel eraldi ruumides. Tahetakse viia kooli ruumidesse, aga see on hetkel alles teostamisjärgus (ei ole teada, kas tehakse enne ühinemist ära).		Sangaste vald
Koikküla raamatukogu	Lasteaiaga samas hoones. Kasutamiseks olemas arvutid + wifi.	1 – tegeleb ka külakeskusega.	Taheva vald
Laatre raamatukogu	Vabaajakeskusega samas majas.	1	Tõlliste vald

Lüllemäe raamatukogu	Korterimajas. Umbes kord kvartalit korraldab põnevaid üritusi. Raamatukogu korraldab, aga toimuvad kultuurikeskuses.	1	Karula vald
Sangaste raamatukogu			Sangaste vald
Sooru raamatukogu	Rahvamaja teisel korrusel.	1 – tegeleb veidi ka nõ rahvamaja võtmega.	Tõlliste vald
Tagula raamatukogu	Eksisteerib külakeskusest, korteris.	1	Tõlliste vald
Tsirguliina raamatukogu	Kogukonna koos-käimise koht, kooliga samas majas. Palju ruumi. Sihtgrupp on koolist kogu aeg võtta. Toimuvad üritused nii noortele kui ka täiskasvanutele. Abis käib ka vabatahtlik.	1	Tõlliste vald
Õru raamatukogu	Avalik internetipunkt – seda kasutatakse. Oluline osa külakeskusest. Tehakse ka üritusi. Kohe alustatakse rekonstrueerimist ning sügisel viiakse kokku kooliraamatukoguga.	1	Õru vald

Kerkis üles ka küsimus, kas pärast ühinemist on nii palju raamatukogusid vaja. Sellele kommenteeriti juurde, et kuna raamatukogud tellivad palju erinevat perioodikat, siis inimesed käivad seal seda lugemas.

Spordirajatised

Rajatis	Info	KOV
Valga spordihall (Kungla tn 31a)	Haldab allasutus Valga Sport. Vajab rekonstrueerimist (juba 11 aastat vana). Tegeletakse kergejõustikuga, korv-, käsi- ja jalgpalliga, saalihokiga, poksi ja maadlusega, tuletõrjespordiga jm. Peale meie peamise treeningaja võtva korvpalli meistriliigaklubi, kasutavad spordihoonet kõik koolid keh kasvatus tundide läbiviimiseks, linna noorte klubid (tasuta) ning erinevad asutused treeninguteks. Lisaks korraldatakse hallis hulgaliselt võistlusi, tihti rendivad seda ka Läti sportlased. Hetkel on nädala sees praktiliselt kõik ajad broneeritud.	Valga linn
Valga keskstaadion (E.Enno tn 15)	Haldab allasutus Valga Sport. Olmehoone vajab kapitaalremonti (eelkõige tuleohutusnõuetele vastavaks tegemist). Samas on olemas kõik tingimused ja vajalik inventar, et korraldada nt vabariiklikke tiitlivõistlusi.	Valga linn
Valga jõusaal (E.Enno 15)	Staadionihoone jõusaali ruumid on välja renditud FIE Valev Sisovile, kes on muretsenud hulgaliselt kaasaegset jõusaalitehnikat ning laiendab pidevalt tegevust. Jõusaal on populaarne sportimiskoht.	
Kungla tänava tehiskattega jalgpallistaadion (Kungla tn 26a)	Haldab Valga Sport, peamine väljaku kasutaja on jalgpalliklubi Warrior. Väljakul on kaasaegne kunstmuru ning valgustus, väga head treenimistingimused.	Valga linn
Ekstreemspordihall (Piiri tn 16)	Valmimas uus ekstreemspordihall teletorni juurde, vanasse kutseõppekeskuse kaarhalli.	Valga linn
Korvpalliväljak (Kungla tn 24b)	Väljaku kate ja aluspind amortiseerunud, vajab remonti, mida on kavas ka sel suvel teha. Populaarne sportimise koht ümbruskaudsetele noortele.	Valga linn
Ujula (Kungla tn 16)	Hetkel haldab Valga Põhikool, aga on plaanis ka see viia Valga Spordi alla.	Valga linn
Rannavolle väljakud (Pedeli virgestusala)	Suviti tiheda kasutusgraafikuga, korraldatakse mitmeid võistlusi. Liiv pole parima kvaliteediga, liialt savikas ning vajaks väljavahetamist.	Valga linn
Hoki- ja uisuväljak (Soo tn)	Väljakul toimetab ja valmistab jääd hokiklubi Lions eestvedajad. Vajab remonti. Juba uuel talvel on plaanis rajada uus hokiväljak spordikvartalis, spordihalli kõrvale.	Valga linn
Peebu pargi korvpalliväljak (Peebu tn 1)	Hooldab Valga Sport. Platsile on paigaldatud kasutatud kunstmuru,	Valga linn

	korvpallikonstruktsioonid ja värvapallivärvad. Väljak on populaarne sportimise koht ümberkaudsetele noortele.	
Petangi väljak (Pedeli virgestusala)	Kasutab ja hooldab Valga Petanque klubi. Väljak on aktiivses kasutuses, toimub hulgaliselt tasemel võistlusi.	Valga linn
Võrkpalliväljakud (J. Kuperjanovi tn 99)	Väljakud on kaetud kasutatud kunstmuruga, kasutab peamiselt Priimetsa kool, kuid nendel saab korraldada ning on korraldatud suuremaid võistlusi (nt Eesti Maaspordimängud).	Valga linn
Räni pargi korvpalli-väljak (Siguri tn 4)	Hooldab Valga Sport. Väljak kaetud kasutatud kunstmuruga, paigaldatud 1 korvpallikonstruktsioon ja osaline valgustus. Kasutamiseks ümberkaudsetele noortele.	Valga linn
Jalgratta- ja rulluisurada /talvine suusarada (Tartu mnt)	Talvisel perioodil korraldab Valga Sport suusaradade olemasolu.	Valga linn/Tõlliste vald
Priimetsa terviserada	Hooldab Valga Sport. Pole oma asukoha tõttu kuigi atraktiivne linlaste hulgas.	Valga linn
Tambre terviserada	Plaanis arendada objekti alternatiivina Priimetsa terviserajale asukoha ning atraktiivsuse tõttu.	Valga linn
Multifunktsionaalne pallimänguväljak (Hargla Kooli juures)		Taheva vald
Spordisaal (Koikkülas)		Taheva vald
Kolm võrkpalliväljakut	Võrkpall on Tahevas populaarne. Väljakuid on järjest juurde vaja suuremate võistluste korraldamiseks.	Taheva vald
Tsirguliina minigolfi väljak (kooli hoovis)	Kõigile avatud kasutamiseks.	Tõlliste vald
Tsirguliina kooli staadion	Kõigile avatud kasutamiseks.	Tõlliste vald
Tsirguliina kooli spordisaal	Kõigile avatud kasutamiseks.	Tõlliste vald
Tõlliste valla võrkpalliplatsid Laates ja Soorus	Kõigile avatud kasutamiseks.	Tõlliste vald
Karula orienteerumise püsirajad (kokku 5)	Haldab MTÜ Orienteerumisklubi Juku-Peedu; erineva raskusastmega rajad, mida on võimalik läbida ka mobo-süsteemis; viivad läbi ka erinevaid orienteerumisüritusi.	Karula vald
Karula palliväljakud	Haldab MTÜ Karula Spordiklubi	Karula vald
Karula-Lüllemäe Tervisespordikeskus	Haldab ülejäänud spordirajatisi (hetkel leping katkenud, aga uus on ettevalmistamisel), näiteks universaalset spordiväljakut (kus saab ka talvel uisutada), staadioni, võimlat ja majutushoonet, viburada ja seiklusrada ning jõusaal. Talvel	Karula vald

	on seal Lüllemäe suusamaa, kus saab tuubitada ja suusatada (möödunud talvel toimus viiel korral ka mäesuusakoolitus). Kohalikud saavad neid kasutada vaba graafiku alusel.	
Keeni Põhikooli spordisaal	Korralik saal, kus on võimalik mängida korvpalli, võrkpalli, sulgpalli, lasta vibu jne.	Sangaste vald
Restu staadion	Kehvas olukorras.	Sangaste vald
Õru puhkeala/virgestusala	6,5 hektarit; väljak tennise, korvpalli jms-e jaoks; välitrenažöörid; disc-golf.	Õru vald
Õru valla võrkpalliplatsid	Asuvad Priipalus, Unikülas ja Õrus.	Õru vald

Üldine

Ühised teemad:

- Treenerite osas puudub järelkasv.
- Valga piirkonnas on mitmeid jõusaale, kuid ainuke juhendaja maakonnas on komisjoni liige Valev Sisov. Tegelikult oleks vaja noorte juurde jõusaalidesse inimesi, kes annaks noortele treenimise osas nõu.
- Ujumise õpetajate leidmine võiks olla ühine mure. Kõik võiksid aidata õpetajat otsida.
- Suusaradade tegemine: näiteks Valga lükkab Tõlliste radasid Valga-Tartu mnt-l; Tõlliste lükkab Taheva suusaradasid (suusaradade tehnika soetatud projekti „Viie valla lapsed lumel“ raames) jne.
- Terviseradade projektid.

Taheva: Arendada võiks orienteerimise harrastamist. Osa noori käib erinevatesse trennidesse Valka ja Võrru. RMK on Taheva piirkonda rajanud palju erinevaid ratta- ja matkaradasid.

Karula: MTÜ Karula Spordiklubi haldab Karula spordiobjekte (palliväljakuid) ning tegeleb Karula valla spordiürituste korraldamisega (aastas umbes 8 suuremat üritust). Enamik spordirajatisi on kehvemapoolses seisus ning vajavad rekonstrueerimist, kuid selle jaoks hetkel võimalused ja vahendid puuduvad. Koostöös kultuurikeskusega korraldatakse külade olümpiat.

Valga: Sel aastal toimus reform spordivaldkonnas. Enam ei halda sporditaristut mitte SA Valga Sport, vaid Valga Sport allasutusena. Linnavalitsuses töötab spordi ja noorsootöö vanemspetsialist, kes tegeleb spordirahade jaotamisega ja spordiklubidega, mida hetkel on 23 (kokku 448 noort). Lisaks veel harrastusspordiklubid. Taristu kasutamine on spordiklubide lastele tasuta.

Spordivaldkonna toetused Valga linnas

Valga linn jagab toetusi spordiklubidele läbi kuue erineva toetusmeetme. Eelmisel aastal toetati ühtekokku 23 erinevat spordiklubi läbi erinevate toetusmeetmete.

1) Treenerite tasustamise toetus. Saavad spordiklubid, kellel on noorte treeningrühmad ning kelle treeneritena tegutsevad kutsekvalifikatsiooni omavad treenerid. Treenerite kutsekvalifikatsioon peab olema kajastatud spordiregistris. 2015. aastal jagati treenerite tasustamise toetust kogusummas 74 899 €. Sellel aastal on saavad spordiklubid treenerite tasustamise toetust kogusummas 89 205 eurot. Nii sellel kui eelmisel aastal kvalifitseerus toetusele 11 spordiklubi.

2) Pearahad. Spordiklubidele, kellel on noorte treeningrühmad ning kelle treeneritena tegutsevad kutsekvalifikatsiooni omavad treenerid. Pearaha eraldatakse tingimusel, et noor osaleb õppetreeningprotsessis ning tema eest makstakse osalustasu või kes on klubi juhtorgani poolt mõjuval põhjusel tasu maksmisest vabastatud. Pearaha suuruse kehtestab linnavalitsus. Pearaha eraldatakse kaks korda aastas – juuni ning detsembris. Eelmisel aastal jagati pearaha 55 766 eurot. Sellel aastal on planeeritud summa 62 600 eurot. Pearaha eraldati 448 lapse kohta detsembris 2015 ning pearaha suuruseks oli 11 eurot ja 20 senti.

3) Tegevustoetus. Spordiklubide aktiveerimiseks ja Valga linna elanike aktiivseks kaasamiseks sportlikku tegevusse. Tegevustoetust saavad taotleda spordiklubid, kellel ei ole laste treeningrühmi. 2015. aastal jagati tegevustoetust summas 6500 eurot. Sellel aastal planeeritud samuti 6500 eurot. Sellel aastal sai tegevustoetust 7 klubi. Eelmisel aastal 8 klubi.

4) Spordiürituste korraldustoetus. Spordiklubidele spordiürituste korraldamiseks. Spordiürituste korraldustoetust saavad klubid taotleda neli korda aastas. Eelmisel aastal jagati spordiürituste korraldustoetus 6050 eurot. Sellel aastal eelarves planeeritud 6000 eurot.

5) Spordireserv. Lisaks eelnevatele toetustele on õigus spordiklubidel teha linnavalitsusele taotlus ka toetuste eraldamiseks spordireservist. Taotlused on väga erinevad. Näiteks osalustasude maksmine, treeninglaagrite maksumuse osaline katmine, kütusekulutuste katmine kui ka erakorralised kulutused. Lisaks kasutab spordireservi ka linnavalitsus ettenägematute spordivaldkonna kulutuste tarbeks. Spordireserv eelmisel aastal oli 10 393 eurot ja 25 senti. Sellel aastal reserviks planeeritud 4695 eurot.

6) Toetus Meistriliigas mängivatele klubidele. Linnavolikogu otsusega eraldatakse ühekordset toetust ka meistriliigas mängivatele võistkondadele. Eelmisel aastal oli planeeritud selleks ühekordseks toetuseks 42 000 eurot nagu ka sellel aastal. Toetus said eelmine aasta HC Valga Käval ning BC Valga-Valka/ Maks & Moorits.

Ürituste korraldamine on veidi segane, kuna mõnede spordiüritustega tegeleb Valga Sport, mõned koos Valga linnavalitsusega, mõned korraldab Valga linnavalitsus ise. Hetkel on ka nende rahastamine kaheks jagatud: osad Valga Spordi eelarvest, osad linna eelarvest. Toimub tihe koostöö Valka poolega.